

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<http://www.valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/71>

Jautājums

Palielināta apetīte vai paaugstināta apetīte (attiecīgi arī pamazināta/samazināta apetīte vai pazemināta apetīte)?

Atbilde

Lai gan var lietot abas vārdkopas – gan **palielināta (pamazināta, samazināta)**, gan **paaugstināta (pazemināta) apetīte**, tomēr ieteicams ir variants **palielināta (pamazināta, samazināta) apetīte**.

Viena no vārda **palielināt** nozīmēm „Mūsdienu latviešu valodas vārdnīcā” ir ‘panākt, ka (kas) skaitliski kļūst lielāks’, savukārt „Latviešu literārās valodas vārdnīcā” norādīta šāda nozīme – ‘panākt, būt par cēloni, ka (psihisks vai fizioloģisks stāvoklis) kļūst intensīvāks, arī izpaužas spēcīgāk’.

Viena no **paaugstināt** nozīmēm – ‘palielināt (piemēram, kā skaitlisko vērtību)’. Vārda **pamazināt** nozīme – ‘padarīt (ko) mazāku; samazināt’.

Viena no vārda **samazināt** nozīmēm – ‘panākt, būt par cēloni, ka (kam), piemēram, skaits, daudzums, kļūst, parasti ievērojami, mazāks’.

Viena no vārda **pazemināt** nozīmēm – ‘panākt, ka (kas) samazinās; padarīt (ko) zemāku, mazāku’. Piemēram, *pazemināt inflāciju, pazemināt cenu vairākām precēm, pazemināt prasības*. Lai gan teorētiski var lietot abas divdabja formas, ieteicamāka ir vārdkopa **palielināta (pamazināta, samazināta) apetīte**, jo tā var būt gan liela, gan maza. Parasti par apetīti gan sakām – vai nu tā ir, vai tās nav.

Avoti

Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca

Latviešu literārās valodas vārdnīca

